

Yn y Rhifyn hwn:

•New Cadeirydd ac Is-Gadeirydd Newydd i Ddiogelwch Ffyrdd Cymru •Pwerau Newydd i Daclo Cerbydau Peryglus • Nifer yr Anafusion ar Ffyrdd Cymru ar ei Isaf ers Dechrau Cadw Cofnodion • Gyrru Annibynnol •Peryglon Dreifiau • Adolygiad o Brofi a Hyfforddiant Beicio Modur • Dim Goddef Parcio wrth Glwydi Ysgolion • Dyfais Ddiogelwch 'New EyeSight' • HGV yr Heddlu'n Targeddu Gyrwyr Peryglus • Gwefan Newydd sy'n Graddio Helmedau Beicio Modur

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd Newydd i Ddiogelwch Ffyrdd Cymru

Mae Diogelwch Ffyrdd Cymru, y bartneriaeth o holl bersonél allweddol diogelwch ar y ffyrdd ledled Cymru, wedi cyhoeddi penodi Susan Storch yn Gadeirydd newydd a Sarah Morris yn Is-Gadeirydd.

Mae Susan Storch, sifilwraig o Swyddog Diogelwch ar y Ffyrdd i Heddlu Dyfed Powys, yn olynu Joy Smith, Rheolwraig Diogelwch ar y Ffyrdd yng Nghastell-nedd Port Talbot a gwraig a ehangodd rôl y Cadeirydd yn ystod ei phedair blynedd yn y swydd.

Gynt, bu Susan yn Hyfforddwraig Gyrru Gymeradwy ac yn Swyddog Diogelwch ar y Ffyrdd gyda Chyngor Sir Caerfyrddin.

Croesawodd ei phenodiad gan ddweud, "Rwyf wrth fy modd yn derbyn y rôl hon ac yn edrych ymlaen yn fawr iawn at barhau i ddatblygu ac ysgogi mentrau cenedlaethol diogelwch ar y ffyrdd a fydd yn sicrhau bod Cymru'n dal i fod yn un o'r gwledydd mwyaf diogel yn y byd i deithio ynddyn nhw. Rwy'n gobeithio gweithio gyda'r Is-Gadeirydd, Sarah Morris, Prif Swyddog Diogelwch y Ffyrdd ym Mhowys, i gyfnerthu'r gwaith da o gwtogi ar anafiadau a marwolaethau ar y ffyrdd ledled Cymru. Mae gwneud ein ffyrdd ni'n fwy diogel yn her i bob un ohonon ni a bydd partneriaeth Diogelwch Ffyrdd Cymru yn sicrhau bod pob cynllun addysg diogelwch, hyfforddiant a chyhoeddusrwydd yng Nghymru mor berthnasol â phosibl."

Pwerau Newydd i Daclo Cerbydau Peryglus

Mae'r Ysgrifennydd Trafnidiaeth, Philip Hammond, wedi cyhoeddi cynnydd yn y pwerau i fynd ar drywydd lorïau a bysiau peryglus.

Department for
Transport

Byddai'r pwerau newydd hefyd yn helpu VOSA i orfodi rheolau newydd sy'n rheoli faint o waith domestig y gall cludwyr o'r tu allan i'r DU ei wneud yma.

Gallwch ddod o hyd i'r ymgynghoriad yn <http://www.dft.gov.uk/consultations/open/> . Bydd yn cau ar 13^{eg} Awst 2010.

[Darllenwch y cyfan o ddatganiad yr Adran Drafnidiaeth i'r wasg](#)

Mae'r Dirprwy Brif Weinidog, Ieuan Wyn Jones, wedi croesawu ystadegau newydd sy'n dangos bod nifer y bobl a laddwyd neu a anafwyd ar ffyrdd Cymru ar ei isaf ers i gofnodion ddechrau cael eu cadw ym 1968. Mae'r ffigurau yn 'Anafusion Ffyrdd Cymru, 2009' yn dangos bod nifer y damweiniau ar y ffyrdd, yr anafiadau a'r marwolaethau i gyd wedi gostwng ers y flwyddyn gynt.

Dyma rai o'r ffigurau allweddol:

- Yn ystod 2009 yr oedd 7,126 o ddamweiniau ar y ffyrdd lle cofnododd yr heddlu yng Nghymru fod rhywun neu rywrai wedi'u hanafu, sef 658 (8 y cant) yn llai nag yn 2008.
- Cafwyd 10,354 o anafiadau, 832 (7 y cant) yn llai nag yn 2008.
- Lladdwyd 125 o bobl ar ffyrdd Cymru, 17 (12 y cant) yn llai nag yn 2008.
- Anafwyd 1,096 o bobl yn ddifrifol yn 2009, 158 (13 y cant) yn llai nag yn 2008.
- Cafodd 9,133 o bobl fân anafiadau, gostyngiad o 657 (7 y cant) o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Meddai'r Gweinidog:

"Mae'r ffigurau hyn yn dangos mai nifer yr anafusion ar ein ffyrdd yw'r isaf ers i gofnodion ddechrau. Ym mhob categori, o farwolaethau i nifer y damweiniau, rydym wedi gweld gostyngiad a rhaid i ni ymfalchïo yn hynny.

"Rwy'n credu nad ydy hi ond yn iawn i ni dalu teyrnged i'r holl sefydliadau sy'n ymwneud â diogelwch ar y ffyrdd ac wedi cyfrannu at y llwyddiant hwn. Bydd Llywodraeth Cynulliad Cymru'n parhau i weithio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol, yr heddlu, y Gwasanaethau Tân ac Achub a sefydliadau diogelwch ar y ffyrdd i dynnu sylw at bwysigrwydd diogelwch ar y ffyrdd ac atgoffa defnyddwyr ffyrdd fod arnynt gyfrifoldeb iddynt eu hunain yn ogystal ag i bobl eraill.

"Ers 2007, mae dros £30 miliwn wedi'i ddyrannu i'r maes ac mae'r arian hwnnw wedi bod yn fodd i awdurdodau lleol roi amrywiaeth o brosiectau diogelwch ar y ffyrdd ar waith. Mae hynny wedi cyfrannu at y gostyngiad a welwn ni heddiw yn nifer yr anafusion."

Anafusion Ffyrdd Cymru, 2009

Gyrru Annibynnol

O 4 Hydref 2010 ymlaen, caiff y rhai sy'n dysgu gyrru brawf ar eu gyrru annibynnol fel rhan o'r prawf gyrru ymarferol. Yn ystod y prawf, rhaid i'r ymgeiswyr yrru am ryw 10 munud gan ddilyn cyfres o gyfarwyddiadau neu ddilyn arwyddion traffig, neu gyfuniad o'r ddau.

I helpu ymgeiswyr i ddeall ble maen nhw'n mynd, gall yr arholwr ddangos diagram iddyn nhw..

Ni fydd o bwys os na fydd ymgeiswyr yn cofio pob cyfarwyddyd nac os ânt y ffordd anghywir – gall hynny ddigwydd i'r gyrrwyr mwyaf profiadol.

Nid prawf ar sgiliau cyfeiriadu yr ymgeisydd fydd y gyrru annibynnol. Os bydd yr ymgeisydd yn crwydro oddi ar y llwybr perthnasol ond heb wneud camgymeriad, fydd dim i'w asesu. Caiff unrhyw gamgymeriad sy'n digwydd ei asesu o dan yr amgylchiadau ar y pryd – fel arfer.

[Llwytho i lawr enghraifft o ddiagram llwybr gyrru annibynnol \(PDF, 305Kb\)](#)

Os bydd yr ymgeisydd yn gofyn iddo/iddi ei (h)atgoffa o'r cyfarwyddiadau, bydd yr arholwr yn fodlon iawn eu hailadrodd. Mae gyrru'n annibynnol yn golygu gwneud eich penderfyniadau'ch hun a bydd hynny, yn union fel pan fyddwch yn gyrru gyda ffrindiau, yn cynnwys penderfynu pryd y mae'n ddiogel ac yn briodol gofyn am gadarnhad ynghylch ble'r ydych chi'n mynd.

RoSPA'n Cyhoeddi Darganfyddiadau Newydd ynghylch Peryglon Dreifiau

Yn ôl ymchwil gan RoSPA yn ddiweddar, ni fydd rhieni, yn aml, yn rhoi digon o sylw i ddamweiniau i blant ar ddreifiau.

Dywed RoSPA fod llawer o rieni'n cymryd yn ganiataol na fydd damweiniau'n digwydd i'w teulu eu hunain ac na fyddan nhw felly'n cymryd mesurau syml i atal damweiniau. Mae ymchwil RoSPA yn dangos bod 83% o rieni'n credu nad oes fawr o siawns y caiff eu plentyn ei (h)anafu gan gerbyd sydd wedi'i barcio ar eu dreif.

Dangosodd yr arolwg hefyd fod dros 60% o rieni'n gadael plant mewn ceir wrth bicio i siop neu bicio'n ôl i'r tŷ am eiliad neu ddwy. Dywed RoSPA fod hynny'n golygu bod plant yn wynebu llw o broblemau posibl – fel bod y car yn cael ei ddwyn, y plentyn yn poethi gormod, neu'r plentyn yn cychwyn neu'n llywio'r car.

Meddai Lindsey Simkins, swyddog ymchwil a gwerthuso diogelwch ar y ffyrdd i RoSPA: "Mae gan yrwyr ran fawr i'w chwarae i helpu i sicrhau diogelwch plant ar ddreifiau. Mae'r ymchwil hon yn tynnu sylw at y risgiau a gymerwn ni a rhai o'r arferion drwg y byddwn ni'n eu magu."

[Cliciwch yma](#) i gael gwybod rhagor am y prosiect ymchwil.

Yr Adran Drafnidiaeth yn Cyhoeddi Adolygiad o Brofi a Hyfforddiant Beicio Modur

Mae Mike Penning, y gweinidog newydd ym maes diogelwch ar y ffyrdd, wedi cyhoeddi adolygiad o'r prawf beicio modur dwy-ran a gyflwynwyd ym mis Ebrill 2009. Gorchynnodd y gweinidog gynnal yr adolygiad ar ôl clywed pryderon grwpiau o feicwyr modur ac ymweld â chanolfan brofi i gael golwg fanylach ar y drefn brofi. Bydd yr adolygiad hefyd yn ystyried ffyrdd o wella'r hyfforddiant.

Meddai Mike Penning: "Gan fod diogelwch ar y ffyrdd yn un o'n prif flaenoriaethau, mae'r profi a'r hyfforddi sy'n cael ei gynnig yn hollbwysig i'n gwaith o gwtogi ar y niferoedd anghymesur o fawr o feicwyr modur a gaiff eu lladd neu eu hanafu ar ein ffyrdd bob blwyddyn. Mae'n amlwg bod gan y gymuned o fotobeicwyr bryderon ynghylch diogelwch y modiwl oddi-ar-y-ffordd yn y prawf newydd. Cafwyd cwynion hefyd ei bod hi'n anodd i feicwyr modur mewn rhai ardaloedd gyrraedd y canolfannau profi oddi-ar-y-ffordd.

"Dyna pam rwy'n gofyn i feicwyr modur, grwpiau diogelwch a chynrychiolwyr y diwydiant beiciau modur gynnig syniadau ynghylch gwella'r profi a'r hyfforddi i sicrhau ein bod ni'n cynhyrchu beicwyr diogel, hyderus a chyfrifol."

Cyflwynwyd y prawf newydd i fodloni gofynion ail Gyfarwydddeb yr UE ynghylch trwyddedau gyrru. Er bod y Gyfarwydddeb yn pennu'r mwyafrif o elfennau prawf 1 y modiwl oddi-ar-y-ffordd, gall fod lle i newid rhywfaint ar y ffordd y cynhelir y prawf.

Bydd arolwg yr Adran Drafnidiaeth yn astudio'r symudiadau ym modiwl 1 (oddi-ar-y-ffordd) a 2 (ar y ffordd) i weld a fyddai hi'n ddiogel eu cyflawni yn y prawf ar-y-ffordd. Bydd yr adolygiad hefyd yn ymchwilio i broblemau cysylltiedig eraill ynghylch profi a hyfforddi beicwyr modur, gan gynnwys y dewisiadau o ran hyfforddi a phrofi i gael mynediad cynyddol o dan y drydedd gyfarwydddeb ynghylch trwyddedau gyrru a sut mae unrhyw newid yn perthnasu â chynigion ehangach i wella hyfforddi a phrofi beicwyr modur.

Croesewir sylwadau gan feicwyr modur, hyfforddwyr, grwpiau diogelwch ar y ffyrdd, y cyhoedd ehangach ac eraill ynghylch pa agweddau ar y prawf beicio modur y dylid eu pwysu a'u mesur, gan gynnwys sut a ble y byddai'r lleoedd gorau a mwyaf diogel i roi prawf ar feicwyr modur.

Penderfynir ar union gwmpas a chylch gorchwyl yr adolygiad ar ôl cynnal trafodaethau gyda grwpiau o feicwyr modur ac eraill sy'n ymddiddori yn y maes, a'r nod fydd i'r adolygiad ddod i ben erbyn yr hydref.

Dylid e-bostio sylwadau i'r Adran erbyn 31 Gorffennaf: RUSD4consultation@dft.gsi.gov.uk

Dim Goddef Parcio wrth Glwydi Ysgolion

Mae menter bartneriaeth rhwng Heddlu'r De a Chyngor Caerdydd yn gwrthod goddef unrhyw arfer peryglus ac anghyfreithlon o ran parcio wrth glwydi ysgolionce.

Sut mae'r cynllun yn gweithio?

Cyn i'r cynllun gael ei gyflwyno, caiff detholiad o ysgolion lythyr esbonio i'w anfon at rieni i ddweud y bydd gyrrwyr yn wynebu cael dirwyon a phwyntiau ar eu trwyddedau os dalian nhw i barcio'n anghyfrifol. Bydd yr heddlu'n amlwg iawn yn ystod wythnos gyntaf yr ymgyrch a chaiff baneri lliwgar eu defnyddio y tu allan i'r ysgol i hyrwyddo'r fenter. Yr wythnos wedyn, anfonir hysbysiadau cosb penodedig at fodurwyr sy'n anwybyddu'r rhybudd. Bydd cynllun llwyddiannus iawn y PCSOs Iau hefyd ar waith wrth rai ysgolion i gynorthwyo'r fenter, fel y bydd y Swyddogion Gorfodi Sifil a gyflwynwyd ar strydoedd Caerdydd ddechrau mis Gorffennaf.

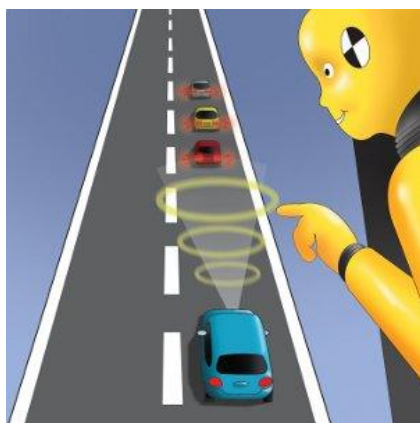

Nid problem newydd yw parcio yng nghyffiniau ysgolion – a pheryglon hynny i gerddwyr, a phlant yn enwedig. Ond gan fod mwy a mwy o geir ar ein ffyrdd a llawer o draffig ar ein strydoedd, mae cryn bryder ynghylch diogelwch ar y ffyrdd yn ymyl ysgolion.

Dyma'r troseddau cyffredin y bydd swyddogion yr heddlu yn eu targedu:

- Stopio/parcio ar lwybr troed
- Parcio mewn man DIM STOPIO h.y. llinellau melyn dwbl neu linellau 'cadwch yn glir'
- Parcio mewn man DIM parcio
- Parcio dwbl
- Parcio mewn lonydd bysiau
- Parcio ar lain natur neu ymyl ffordd heb ganiatâd y perchennog
- Parcio fel bod y cerbyd yn achosi rhwystr

Dyfais Ddiogelwch 'New EyeSight'

Mae Subaru wedi cwblhau datblygu ei system 'New EyeSight' - dyfais ddiogelwch unigryw sy'n defnyddio technoleg camerâu i helpu gyrrwyr i osgoi gwrthdrawiadau. Caiff ei chyflwyno yn yr holl fodelau y mae'n eu cynhyrchu.

Dyma un o amrywiaeth o [dechnolegau e-Ddiogelwch cerbydau](#) a all helpu'r gyrrwr mewn argyfwng drwy gynnig gwybodaeth a rhybuddion hollbwysig i helpu'r sefyllfa i beidio â chodi yn y lle cyntafplace.

Mae 'New EyeSight' yn defnyddio dau gamera sy'n wynebu tuag ymlaen ac wedi'u gosod bob ochr i'r drych i weld tuag yn ôl. Mae'n cynnwys nodwedd '[rheolaeth brecio cyn-damwain](#)', sy'n seinio larwm i rybuddio'r gyrrwr o'r posibilrwydd y gallai wrthdaro â cherbyd o'i flaen.

Os yw'r gwahaniaeth rhwng cyflymdra cerbyd y gyrrwr a'r un o'i flaen yn llai na 30 km yr awr, ac os na wnaiff y gyrrwr ddim ynghylch hynny, bydd y system yn arafu neu'n stopio'r car yn awtomatig er mwyn osgoi gwrthdrawiad neu gwtogi ar ddifrod.

Cliciwch [yma](#) i gael gwybod rhagor.

Yn ddiweddar, mae llawer Heddlu ledled Prydain wedi defnyddio lori i'w helpu i ddal gyrwyr bysus a loriau sy'n torri'r gyfraith. Yn y cynllun diweddaraf, gall Heddlu Avon a Gwlad-yr-haf weld modurwyr eraill yn well o gaban eu lori a byddan nhw'n chwilio am yrwyr sydd ddim yn canolbwytio.

Meddai'r Rhingyll Mike Olding o Uned Plismona'r Ffyrdd: "Er bod Operation Tramline yn targedu pob modurwr, bydd lori'r heddlu'n help mawr i weld a ydy gyrwyr cerbydau nwyddau trwm wrthi'n defnyddio ffôn symudol neu liniadur neu hyd yn oed yn paratoi eu cinio – unrhyw beth sy'n effeithio ar eu rheolaeth dros y cerbyd y maen nhw'n ei yrru. Gall y rhai a gaiff eu dal gael dirwy, cael eu harestio – neu wynebu diddymu eu trwydded. Gan mai camgymeriadau gyrwyr sy'n achosi'r mwyafrif o wrthdrawiadau, mae'n hanfodol i ni fod allan yno ac atgoffa pobl i yrru'n gyfrifol. Gyrwyr cyfrifol sy'n parchu'r gyfraith yw'r mwyafrif o ddefnyddwyr ein traffyrdd, ond gall y rhai sy'n torri'r gyfraith ac yn rhoi bywydau mewn perygl ddisgwyl cael eu dal.

Mae'r heddlu'n gweithio mewn partneriaeth â'r Asiantaeth Briffyrdd a VOSA (yr Asiantaeth Gwasanaethau Cerbydau a Gweithredwyr).

Meddai'r Comisiynydd Traffig, Sarah Bell: "Yn ogystal ag edrych ar ffordd o yrru pob gyrrwr ar draffyrdd, mae'r cynllun hefyd yn hoelio sylw ar y risg y bydd gyrru anystyriol gan yrwyr cerbydau nwyddau yn ei achosi i yrwyr eraill.

"All hyn ddim ond helpu i gyfnerthu'r neges bod rhaid i wasanaethau cludiant weithredu o fewn y rheolau a rhoi ystyriaeth i ddefnyddwyr eraill y ffyrdd."

Gwefan Newydd sy'n Graddio Helmedau Beicio Modur

Heddiw, wrth ddadorchuddio gwefan newydd i roi'r cyngor a'r wybodaeth orau i feicwyr modur ynghylch dewis helmed, cyhoeddodd y Gweinidog Dros Ddiogelwch ar y Ffyrdd, Mike Penning, raddiadau diogelwch newydd ar gyfer helmedau beicwyr modur.

Gan fod SHARP – rhaglen Asesu a Graddio Helmedau Diogelwch yr Adran Drafnidiaeth – wedi graddio 27 yn rhagor o helmedau beicwyr modur, mae hi bellach wedi cyhoeddi dros 200 o'r graddiadau hynny.

Heddiw, cyhoeddir y rheiny i gyd ar wefan newydd SHARP. Mae'r wefan wedi'i hailwampio i gynnwys rhagor o wybodaeth i feicwyr modur am ddod o hyd i'r helmed gywir iddyn nhw. Mae hi hefyd yn cynnwys arddangosiadau o'r ffordd y caiff profion SHARP eu cyflawni a sut mae sicrhau bod yr helmed yn ffitio'n gywir. Cewch hyd i wefan newydd SHARP yn:

www.direct.gov.uk/sharp

Cysylltwch â'r Cynullydd

Cynullydd: Steve Baker, RoSPA sbaker@rospa.com

02920 250 600

Nid yw RoSPA yn gyfrifol am gynnwys gwefannau allanol.

